

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. XXIV. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1817_309A-txt-shoot-idm482.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

At jeg nu igjen har behandlet den tydske Historie langt udførligere end nogen anden, vil formodenlig ogsaa finde Kyndiges Bifald; thi at Tydskland, siden Bogtrykker-Konstens, og især siden Reformationens, Begyndelse, er i videnskabelig Henseende det vigtigste Land, kan vel Engellænder og Franskmand nægte, fordi de i Grunden ikke veed hvad der tales om, men Danske indrømme vist, hvad Historien forbyder at nægte. Der er imidlertid endnu en dybere Grund til at vende Opmærksomheden fornemmelig paa Tydskerne, den nemlig, hvoraf deres videnskabelige Fortrin følger: deres naturlige Overlegenhed i Tænkning; thi derved maa være fremkommet en aabenbarere Conseqvents, som gjør deres Historie, siden Reformationen, til den mest begribelige og afgjørende. Vil man nu sige, at det kom mig vel til Pas, da Alt ustridig viser, at jeg kjender langt mindre til Frankerigs og Engellands, end til Tydsklands Literatur, da har man deri meget Ret, men derfor bliver det ikke mindre vist, at Tydsklands Historie, i alle Tilfælde, skulde værdiges mest Opmærksomhed. At det vilde været godt, om jeg havde kjendt mere til hine Landes Literatur, hvori jeg dog, xxvsom man let vil kunne overbevise sig om, ei er aldeles ukyndig, lider ingen Tvivl, saalidt som, at det endnu vilde været bedre, om jeg tillige havde havt, hvad jeg ganske mangler, Læsning i Spansk og Italiensk, ja en fuldkommen Historiker skulde egenlig kunne alle Sprog, og alle Bøger udenad; men derfor erklærer jeg ogsaa min Bog for et meget ufuldkomment og umodent Forsøg, og tillægger den kun, som et saadant, et forholdsmæssigt Værd, som man neppe med Billighed vil kunne nægte den; thi at der, blot for at gjøre, hvad jeg har gjort, udfordres endeel Aars Læsning, og ikke saa liden Eftertanke, det veed jeg, og hvem der ikke vil troe det, behøver kun, uden behørig Kundskab og Eftertanke, at recensere Bogen, for at faae Troen i Hænderne. Hvad jeg før har sagt, maa jeg her gjentage, fordi det synes som man ikke vil forstaae det: jeg er ingenlunde hvad *jeg kalder* en lærd Historiker; thi jeg seer paa Folk som Abraham Kall, og veed hvorlidt jeg kan, imod hvad jeg vilde have kunnet, hvis jeg ikke havde hardtad spildt endeel af mine bedste Læreaar; men jeg er hvad *man* kalder en lærd Historiker, og det nytter slet ikke Dannemarks historiske Skribentere at kappes med mig i Læsning; thi det kan de ikke, især fordi jeg er, hvad Ingen af dem er: *begeistret* for Historien, og Lysten drixxviver Værket. Vil man kalde dette Pral, og Nedsættelse af Andres Fortjeneste, det faaer man, men hver upartisk Læser, som kjender den latterlige Fornemhed, hvormed man pleier at behandle mine Bøger, vil finde, at det er kun en høist nødvendig Advarsel, som maaskee ikke frugter, men bør derfor dog ikke undlades. I Øvrigt vil jeg gribe denne Leilighed, til at aflægge Professor Nyerup min inderlige Tak for den særdeles Velvillie, der aldrig var mig saa nødvendig, som under denne Bogs Udarbejdelse, og min Gjæld er saa meget større, som denne Mand nok er *den eneste* af Kjøbenhavns *midaldrende* Boglærde, der i de ti forløbne Aar, har, uagtet al Menings-Forskjel, ladet min videnskabelige Stræben vederfares Ret, selv i hine Dage, da man vilde brændemærke mig som Videnskabernes afsagde Fjende.